
OMRÅDEFORNYELSE

STEMMER FRA GADEHAVEKVARTERET

- Her er beboerne altid indenfor
- De har en swimmingpool, men de bruger den ikke
- De ældre er mere hjemme i deres lejligheder og de unge er hele tiden

GADEHAVEGÅRD

- I Gadehavegård er der n
- Her er der mange unge i
- indenfor eller i beboerhu
- Menneskerne er meget u

GADEHAV

- Her sker d
- Jeg bor he
- I Gadevan
- Vi er altid
- I Gadehav problemer

PIZZARIAET

- Her kommer der unge.
- Her føler jeg mig ikke.

BOLDBANEN

16 → Her er der mange unge

GADEVANG

- I Gadevang er der meget stille
- Her er der folk udenfor en gar

der de fleste og føler sig tilpas
biblioteket og klubben er tryk fordi
er det.
r meget forbedret.
les jeg med mine venner

TEKST

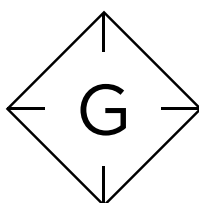
CAMILLA HOFF-JØRGENSEN
GEMEINSCHAFT

LAYOUT

GEMEINSCHAFT

GEMEINSCHAFT
SANKT GERTRUDS STRÆDE 5, 5.
1129 KØBENHAVN K

WWW.GEMEINSCHAFT.DK

GEMEINSCHAFT

INDHOLDSFORTEGNELSE

INTRODUKTION	4
UNDERSØGELSEN	5
GEOGRAFIEN	7
DEMOGRAFIEN	8
KVARTERET I FIRE TEMAER	9
1. KORT AFSTAND, STOR DISTANCE BEHOVET FOR MØDESTEDER	10
2. LILLE KVARTER, STORE KRÆFTER BEHOVET FOR UDFOLDELSE	12
3. RINGE KENDSKAB, MEGEN USIKKERHED BEHOVET FOR TRYGHED	14
4. MANGE OMRÅDER, ÉT KVARTER BEHOVET FOR IDENTITET	18
KVARTERETS RESSOURCER	20
KONKLUSION: BEBOERNES ØNSKER	21

INTRODUKTION

Gadehavekvarteret skal gennemgå en områdefornyelse. Høje-Taastrup Kommune ønsker med en helhedsorienteret indsats at afhjælpe fysiske, sociale, trafikale og kulturelle problemer i området. Ønsket er at skabe en tryk og attraktiv bydel med spændende byrum, færre sociale problemer og en styrket identitet.

Sbs rådgivning udarbejder for Høje-Taastrup Kommune et program for denne områdefornyelse. Som et led i denne programudarbejdelse har den antropologiske analysevirksomhed Gemeinschaft haft til opgave at gennemføre en proces for inddragelse af borgerne i kvarteret.

Den udarbejdede strategi for inddragelsen af borgere har haft et treleddet formål. Dels har det været målet at nå så bredt ud som muligt med henblik på at inddrage flest muligt. Dels har inddragelsen sigtet mod at skabe et engagement blandt borgerne for at skabe ejerskab til både processen og dens senere resultater. Endelig har det været ønsket, at processen også fik afdækket de ressourcer, der er til stede i Gadehavekvarteret. Disse mål og ønsker har medført en flerstrengt metode for borgerinddragelse med bl.a. dialogmøder, spørgeskemaundersøgelse, kvalitative interviews, temadage med børn og unge, brug af Minecraft, tryghedsvandringer for ældre m.v. Forskellige metodiske greb, der har tilstræbt at få borgernes ønsker til deres kommende kvarter frem i lyset.

I løbet af foråret og forsommeren 2014 har antropologer fra Gemeinschaft opholdt sig i Hallandsparken, Olufsborg, Gadehavegård, Gadevang og Margretheparken ved Høje-Taastrup Station. Nærværende rapport er et resultat af dette arbejde. Rapporten rummer endvidere aspekter af det arbejde, som Gemeinschaft sideløbende har udført i Gadehavegård om brugen af lys i byudvikling med henblik på at skabe både trygge og æstetiske byrum med muligheder for livsudfoldelse, projektet *Lys på livet*. Rapporten har også trukket på resultater fra et projekt om *Tryghedsnetværk*, som Gemeinschaft gennemførte i Gadehavegård i samarbejde med Københavns Vestegns Politi i 2013.

Rapporten har anonymiseret de beboere, der har deltaget i undersøgelsen, og citater i rapporten skal læses som repræsentative holdninger blandt beboere i Gadehavekvarteret.

UNDERSØGELSEN

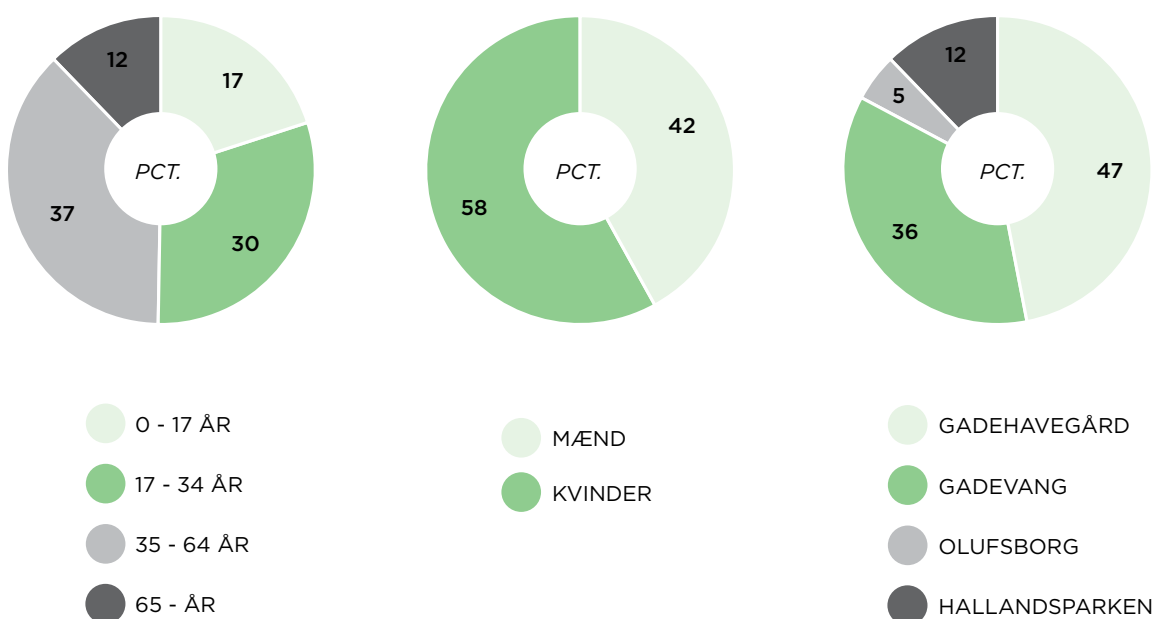
Undersøgelsen i Gadehavekvarteret strakte sig over 6 uger i maj og juni 2014 og blev udført med en række forskellige metoder, herunder spørgeskemaundersøgelse, interviews, temadag, møder, workshops, tryghedsvandring og observation.

SPØRGESKEMAUNDERSØGELSE

Spørgeskemaundersøgelsen havde til formål at give et umiddelbart indtryk af, hvilke forandringer i kvarteret beboere i forskellige aldersgrupper prioriterer.

Undersøgelsen spurgte beboerne i Gadevang, Gadehavegård, Hallandsparken og Olufsborg om, hvad der skal til, for at de vil bruge udendørsarealerne mere, og hvad der vil kunne skabe bedre naborelationer og fællesskaber i kvarteret.

DE ADSPURGTE RESPONDENTER (I ALT 250)*

*Magretheparken har ikke deltaget.

INTERVIEWS

I undersøgelsen blev 46 beboere i de fem forskellige bebyggelser interviewet. Interviewene omfattede 5 gruppeinterviews. Interviewene tog 20-80 minutter. Der blev talt med 16 mænd og 30 kvinder i alderen fra 14-82 år.

I interviewene har unge, midaldrende og ældre fra kvarteret fortalt os om alt fra deres tilknytning til kvarteret, deres hverdag og adfærd i området, deres opfattelser af kvarterets forskellige boligområder og sociale grupper, naborelationerne mellem forskellige kulturer, forskellige beboertyper og meget andet.

TEMADAG

I undersøgelsen indgik en temadag i Gadehaveklubben, hvor 25 børn i alderen 10-14 år illustrerede deres opfattelse af kvarteret og udtrykte deres ønsker om forandringer i kvarteret.

Børnene deltog i forskellige aktiviteter såsom mapping, fotodokumentation, gruppeinterview og en tryghedsvandring i Minecraft. De beskrev gode og mindre gode sider af deres nærmiljø og satte ord på deres forventninger til et trygt kvarter og et godt naboskab.

MØDER MED PIGEGRUPPER OG BESØG I LOMMEPENGEPROJEKTET

Undersøgelsen inkluderede også møder med to pige grupper. Først i Gadehaveklubben med 6 piger i 14-årsalderen og dernæst med 5 piger i Sisters GHG i alderen 14-18 år. Pigerne illustrerede med fotos det, de ser som fordele og mangler ved deres kvarter. Desuden tegnede de ind på kort, hvordan deres daglige ruter i kvarteret ser ud.

Lommepegeprojektet, igangsat af Helhedsplanen og Det Spirer i Gadehavegård, blev også besøgt. Lommepegeprojektet er et tilhørssted, hvor 13-17-årige drenge og piger får hjælp i forbindelse med deres tidlige tilknytning til arbejdsmarkedet.

WORKSHOPS PÅ BIBLIOTEKET

Undersøgelsen omfattede også workshops på biblioteket ved Gadehaveskolen, afholdt i samarbejde med sbs rådgivning og Høje-Taastrup Kommune. Beboerne i kvarteret var inviteret til at fortælle om deres holdninger til bl.a. kvarterets fysiske knudepunkter og komme med ideer til forbedringer. Formålet var at skabe et møde mellem beboernes kendskab til hverdagen i kvarteret og arkitekters og fagfolks ekspertise i områdefornyelse.

TRYGHEDSVANDRING

I undersøgelsen blev der gennemført to tryghedsvandringer med beboere i kvarteret, hvor man så på området og lyttede til fortællinger om området, meninger om belysning, stier og beplantning m.v.

I den ene tryghedsvandring deltog en pige gruppe fra Gadehavegård, i den anden en gruppe midaldrende beboere fra Hallandsparken, Margretheparken, Gadevang og Gadehavegård.

OBSERVATION

Endelig inkluderede undersøgelsen observation gennem almindelig tilstedeværelse i kvarteret og besøg i forbindelse med forskellige aktiviteter.

GEOGRAFIEN

Gadehavekvarteret er karakteriseret ved fem bebyggelser uden stor indbyrdes sammenhæng. Kvarteret er afgrænset fra resten af Høje-Taastrup af en række brede og svært passable veje, som omkranser kvarteret.

Bebyggelserne i kvarteret er opført i perioden fra 1973 til midten af 1980'erne.

Gadevang var den første, som blev opført i 1973-74 med 1073 lejligheder. Bebyggelsen er relativt ensartet med 14 boligkarréer i samme højde og længde. De har beplantede, skrå terrasser på den ene side af alle bygninger. Bebyggelserne i Gadevang hedder Saksen, Leen, Spaden og Saven.

Dernæst kom byggeriet Olufsborg, som opførtes i perioden 1973-1975 og består af 224 lejligheder. Bebyggelsen har to ens, hvide boligkarréer i samme højde og længde, som kaldes Hammeren.

Hallandsparken blev bygget i 1978-1979 med dets 113 rækkehuse med haver.

Gadehavegård blev bygget i 1977-82 og har siden i 1999 gennemgået en omfattende renovering og modernisering. Gadehavegård har 986 lejligheder fordelt på 14 boligkarréer 3 boligafsnit, Murskeen, Sylen og Øksen.

Margretheparken blev bygget i 1980'erne på samme tidspunkt som Høje-Taastrup Station. Margretheparken indeholder 70-75 lejligheder.

Kvarteret ligger tæt på naturområdet Hakkemosen.

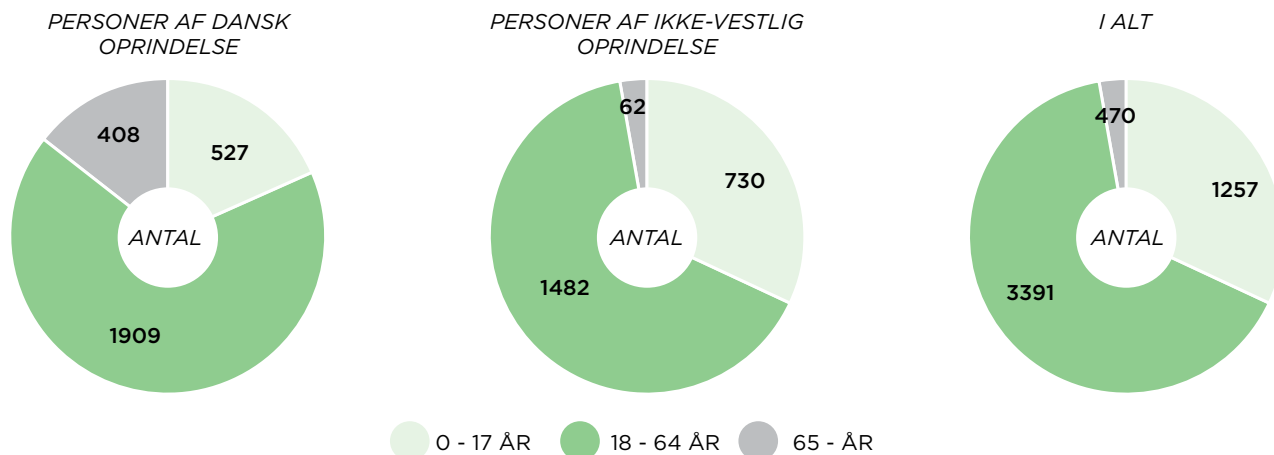

DEMOGRAFIEN

Demografisk er Gadehavekvarteret et etnisk mangfoldigt kvarter med 44 pct. indvandrere eller efterkommere med ikke-vestlig baggrund.

32 pct. af beboerne er børn under 18 år,

Beboerne er af primært dansk, tyrkisk, syrisk, arabisk eller kurdisk afstamning.

Der er visse demografiske forskelle de forskellige bebyggelser imellem, men ikke forskelle, som det har været muligt at hente data på til denne undersøgelse. Men det vurderes, at de demografiske forskelle ikke spiller en væsentlig rolle for undersøgelsens resultater.

KVARTERET I FIRE TEMAER

Når beboerne i de forskellige bebyggelser taler om deres hverdagsliv i boligområdet og i kvarteret som helhed og om de ønsker, som de har til udviklingen af området, kommer de ind på mange forskellige aspekter og taler om både store og små spørgsmål.

Ser man nærmere på de mange forskellige udsagn fra beboerne og den adfærd, der er i boligområderne, kan man udskille fire hovedtematikker på tværs af bebyggelserne.

De fire hovedtematikker eller områdetemaer er her forsøgt indfanget i nogle af de paradokser, som ofte og på forskellig vis kommer til udtryk hos mange af beboerne på tværs af kvarterets boligområder.

Gennem de fire paradokser peges der på nogle basale behov, som bør indgå i overvejelserne over områdefornyelsen, nemlig:

- BEHOVET FOR MØDESTEDER
- BEHOVET FOR UDFOLDELSE
- BEHOVET FOR TRYGHED
- BEHOVET FOR IDENTITET

Flere af temaerne er overlappende og berører på forskellig vis de samme problematikker, ønsker og behov.

Efter hvert tema er der oplistet konkrete forslag fra beboerne.

1. KORT AFSTAND, STOR DISTANCE: BEHOVET FOR MØDESTEDER

Enhver, der opholder sig i Gadehavekvarteret, vil kunne iagttage den etniske mangfoldighed, der er til stede inden for kort afstand. Kvarteret rummer indvandrere og efterkommere efter indvandrere fra mange forskellige områder i verden. Foruden etniske danskere er der mange af primært tyrkisk, syrisk, arabisk og kurdisk afstamning.

Det er gennemgående for beboerne i alle bebyggelserne, at de udtrykker, at de ikke har kendskab til hinanden og hinandens kultur. Dette manglende kendskab gælder formentlig mange andre boligområder, hvor det ikke opfattes som et problem. Imidlertid gør både antallet af andre kulturelle grupper og nærheden til dem, at mange beboere hæfter sig ved denne kulturelle og sociale distance, som de ser som et problem.

Et genkommende tema i mange udsagn om og beskrivelser af "de andre", er fx spørgsmålet om, hvordan man er "social", hvordan "de andre" anvender udearealerne, og hvad der bør være "almindelig" adfærd i kvarteret. Ofte anvendes ordet "lukket" om de andre etniske grupper, herunder om etnisk danske beboere, og man ser tit hinanden som utilnærmelige, nogen, som ikke ønsker at møde andre beboere.

- To kvinder fra Gadevang fortæller at "ikke-vestlige kvinder ofte sidder udenfor og drikker kaffe, men at de ikke bruger motionsfaciliteterne og vil have svømmehallen lukket for andre, hvis de skal svømme". Ligeledes kan "de ikke-vestlige ikke drømme om at gå med i pubben og få en øl, og de deltager heller ikke i ejerforeningens arrangementer".
- En ældre, etnisk dansk kvinde fra Gadehavegård fortæller, at "de andre etniske kvinder" på hendes alder ikke vil snakke med hende og de andre ældre danskere.
- En midaldrende mand fra Hallandsparken fortæller, at deres fælles arbejdsdag ikke er den samme som før, fordi der er flyttet folk ind "med en anden etnisk herkomst". "De har ikke den samme indstilling til tingene".
- En dreng på 17 år fra Gadehavegård med arabisk afstamning fortæller, at han prøver at smile til "de ældre danske beboere", men at det er ubehageligt at mærke, at "de er bange for ham".
- En pige på 14 år med anden etnisk baggrund fra Gadehavegård fortæller, at hendes "danske naboer er meget indelukkede, undgår øjenkontakt og skynder sig ind bag lukkede døre".

Udsagnene vidner om, at mange beboere ofte oplever, at "de andre" i deres boligområde har en problematisk indstilling og adfærd i forhold til det sociale liv. Man bor inden for kort afstand, og derfor er man på den ene side meget opmærksomme på hinanden, men afstanden mellem kulturelle opfattelser af, hvordan man fx opfører sig i det offentlige rum, er på den anden side stor og skaber distance.

Mange beboere stiller hver især spørgsmål til de andres måde at være 'sociale på'. Mange etniske danskere fortæller, at de opholder sig meget i deres hjem, men også udnytter kvarterets foreningsliv og aktiviteter, hvor der kommer andre "som dem selv". Flere udtrykker, at de tit bliver mødt af en "fremmed adfærd" og somme tider tilråb. "Andre etniske beboere" opholder sig i højere grad i grupper på kvarterets udearealer. Her mødes de med naboer, venner og familie. Flere udtrykker, at forbipasserende etnisk danske beboere skynder sig hjem bag lukkede døre uden nogensinde at hilse.

Problemerne mellem forskellige kulturelle gruppers opfattelse af hinanden er ikke overraskende – de er velkendte for andre lignende boligområder. Kendetegnende er det imidlertid, at mange beboere eksplicit udtrykker et ønske om at få et bedre kendskab til deres "fremmede" naboer. Der er også mere radikale ønsker om at få "de fremmede" ud af området, men hovedindtrykket er et ønske om at få muligheder for en bedre integration.

Der findes flere foreninger og aktiviteter i de forskellige bebyggelser, men alligevel har mange beboere et ønske om, at der kommer flere mødesteder, flere sociale aktiviteter, mere foreningsliv og bedre beboerhuse. Gentagne gange fortæller beboere, der mangler "et eller andet", "noget, som kan binde os sammen". Man nævner også, at der mangler en "gennemsigtighed" og tydelig oplysning om de sociale aktiviteter, der er i kvarteret, og at for mange aktiviteter kun er for beboere i en ejerforening eller lejerforening eller for særlige grupper.

KONKRETE BEBOERFORSLAG:

- **MERE FORENINGSLIV**
- **BEDRE BEBOERHUSE**
- **FLERE INDENDØRS MØDESTEDER FOR UNGE**
- **BEDRE OPLYSNING OM SOCIALE AKTIVITETER I KVARTERET**
- **EN VI-HILSER-PÅ-HINANDEN-DAG I OMRÅDET**
- **DAGE MED OPGANGS- ELLER KARRÉ-CRAWL.**

2. LILLE KVARTER, STORE KRÆFTER: BEHOVET FOR UDFOLDELSE

Besøger man Gadehavekvarteret, vil man opleve en tydelig forskel på de forskellige bebyggelser og brugen af deres udendørsarealer. Mens der i Gadehavegård er en relativ konstant summen af mennesker, der opholder sig på udendørsarealerne, kan Gadevang, Olufsborg og Margretheparken synes at ligge øde hen. Her foregår den gående trafik mellem parkeringspladser, Høje-Taastrup Station og de respektive hjem. Hallandsparken synes også ganske stille, men her fornemmer man lidt mere liv bag de store hække, som skærmer folks haver.

Der er flere grunde til, at det forholder sig således. Det kan bl.a. hænge sammen med, at flere beboere har fulltidsjob i Gadevang, Olufsborg, Hallandsparken eller Margretheparken. Desuden er der flere privatejede faciliteter i fx Gadevang, som ikke findes i Gadehavegård, såsom svømmehal, sauna, tennisbaner.

Det er typisk for beboere i Gadehavekvarteret, at de har rimelig klare holdninger til hele kvarterets fysiske fordele og mangler. Generelt værdsætter beboerne fx kvarterets fodboldbane, hundeparker og nyttehaver – og dem, der kender den nærliggende Hakkemosen, har generelt også godt at sige om dette naturområde. Mange har dog samtidig en idé om, at områdets byrum, fælles- og udearealer kan forbedres betydeligt, så flere vil tage dem i brug.

Gennemgående har vi hørt fra beboere i alle bebyggelser og i alle aldersgrupper, at de især efterspørger aktiviteter og fritidsmuligheder for de unge og ikke mindst for drenge, som ofte "flakker rundt og laver ballade". Beboerne har en idé om, at de unge har for lidt at tage sig til, og det at give dem nogle mødesteder og udendørs aktiviteter kunne forhindre meget ballade og kriminalitet. Gadehaveklubben, ungdomsklubben U-turn (for drenge) og pigegruppen Sisters nævnes tit som gode eksempler på gode rum for udfoldelse. De unge selv er måske ikke så overraskende meget enige i, at der burde være flere fysiske udfoldelsesmuligheder, udendørs steder at mødes og foretage sig noget fysisk aktivt sammen.

- En midaldrende mor til to fra Gadehavegård fortæller, at hun tror, at balladen i Gadehavegård handler om manglende opdragelse, manglende forældrekontakt og manglende fritidsinteresser. Hun forsøger at beskæftige sine børn, men er nervøs for især sønnens kommende teenage-tid i kvarteret. Hun har ingen tillid til kvarteret og er bange for, at andre drenge vil "hjernevaske" ham og få ham ud i problemer.
- En mand midt i fyrrerne fra Olufsborg fortæller, at når drengene ikke har andet at lave, og når det ikke fungerer i skolen, er deres 15-20 venner de vigtigste. Alle andre er ligegyldige, og det sørger drengene for at fortælle dem. De mangler et sted at være og noget fornuftigt at tage sig til.
- En midaldrende mand fra Margretheparken fortæller, at de unge som hænger ud om eftermiddagen bebyggelsens bænke og borde ikke er et stort problem. De mangler bare et sted at være. Dem om aftenen, der sælger stoffer er værre.

Flere beboere fortæller, at man ofte bliver mødt eller ligefrem opsøgt af 10-12-årige drenge af "anden etnisk herkomst", der tilsyneladende kun ønsker at provokere med udtryk som fx "Hvad fuck vil du?". Når drengene blive omkring 10-12 år, får de mere frihed til at bevæge sig rundt i kvarteret uden opsyn, og de mangler opholdssteder med aktiviteter, hvor de kan finde tryk og identitet.

Flere børn og unge i området har forældre fra forskellige kulturer og beskriver deres kulturelle identitet som svævende imellem to eller flere verdener. Selv om de er født i Danmark, opfatter de ikke sig selv som danske, siger de. Men de ser sig heller ikke som fx syriske, tyrkiske, pakistanske eller andet. De fortæller, at de nogle gange relaterer sig til den ene kultur, andre gange den anden og til noget udefinerbart midt imellem eller helt udenfor alle sammenhænge.

Kvarteret har mange unge, som besidder stor energi, som ofte synes at mangle retning, og som for ofte får negative udfald.

Det er naturligvis ikke kun de unge, som bruger udendørsarealerne og har ønsker om flere aktivitetsmuligheder. Også midaldrende og ældre beboere har gjort sig tanker om, hvad der skal til, for at de vil bruge kvarteret og udearealerne mere.

Flere nævner, at de kunne ønske sig nye muligheder for fysiske udfoldelse, herunder flere og bedre stier og mødesteder på stierne.

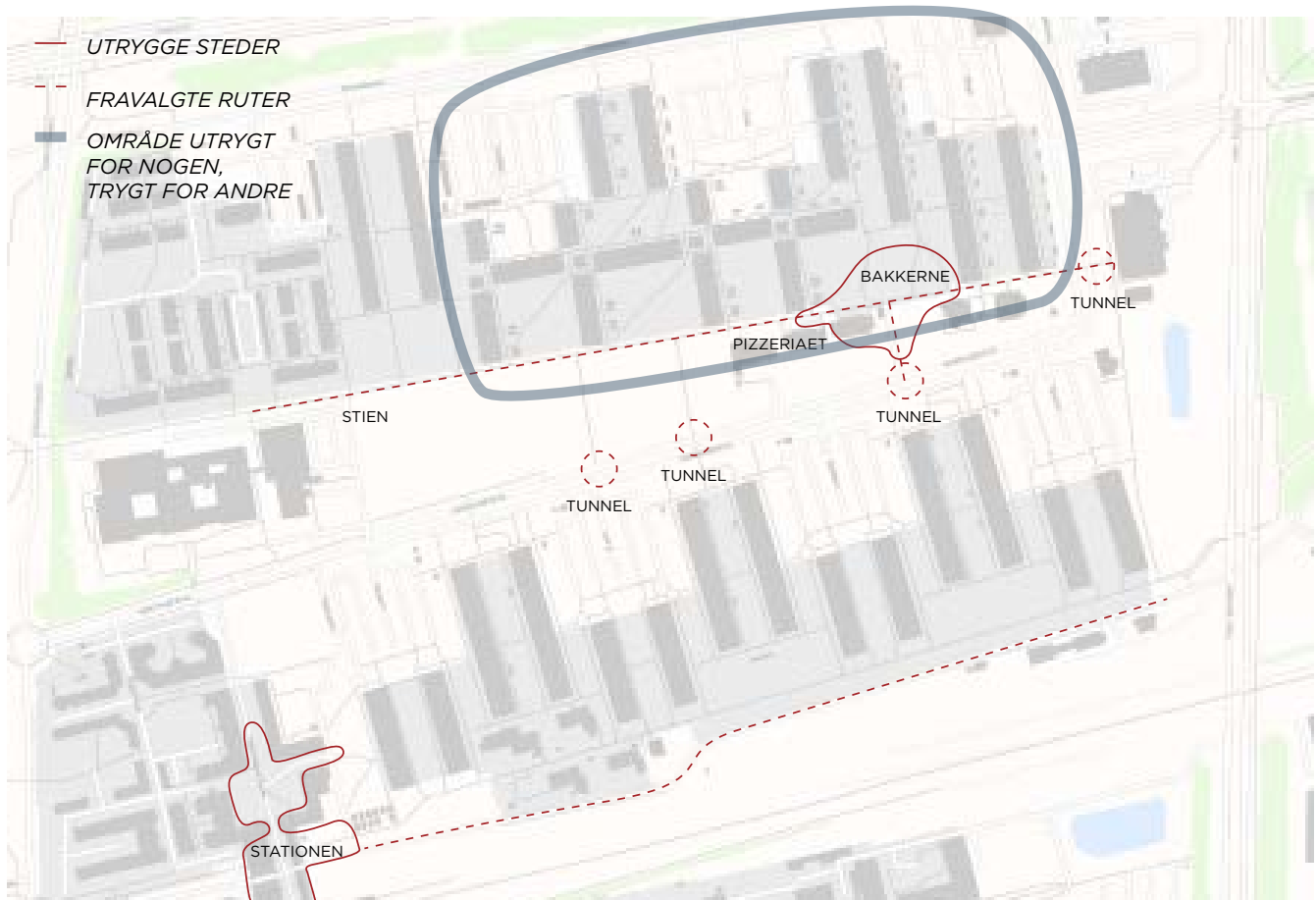
- En ældre kvinde fra Olufsborg fortæller, at hun ikke bruger området så meget, fordi der ikke er bænke på stien at mødes ved.
- En midaldrende kvinde fra Gadehavegård fortæller, at hun gerne vil hurtigt igennem kvarteret og ikke tager de store stier. Hun mangler flere stier, som bugter sig i overensstemmelse med folks måde at bruge kvarteret på, og som ikke bare indrammer kvarteret i en firkant.
- En midaldrende mand fra Margretheparken fortæller, at hvis kvarteret havde flere cykelstier, også til Hakkemosen, ville han bruge dem.
- To midaldrende mænd fra Hallandsparken fortæller, at de holder meget af Hakkemosen som naturområde. De vil gerne plante frugttræer, som kan tiltrække flere fugle og andet dyreliv.
- To midaldrende kvinder fra Gadehavegård fortæller, at det er belastende, når knallerterne susser frem og tilbage på de lige stier. De kunne godt tænke sig, at stierne blev mere "hyggelige og ikke bare til færdsel".
- To piger på 17 år fra Gadehavegård fortæller, at det er kedeligt bare at gå rundt på de lige stier i området. Der er ikke andet at lave: "Vi ligner vagter, vi mangler bare en klokke." De mener, at stierne mangler bænke og nogle "hyggelige steder", og de har set, at Taastrupgård har et motionssted. Det kunne de også godt tænke sig.

KONKRETE BEBOERFORSLAG:

- **FLERE IDRÆTSOMRÅDER**
- **FLERE OMRÅDER FOR BEVÆGELSE**
- **FLERE UDENDØRS MØDESTEDER**
- **MIDLERTIDIGE AKTIVITETSPLADSER**
- **BEDRE STISYSTEMER I KVARTERET**
- **NEMMERE ADGANG TIL HAKKEMOSEN**

3. RINGE KENDSKAB, MEGEN USIKKERHED: BEHOVET FOR TRYGHED

I såvel spørgeskemaundersøgelse som interviews er beboere i de forskellige bebyggelser ikke sene til at pege på den utryghed, som de fra tid til anden føler i deres boligområde eller i kvarteret. I den forbindelse nævner flere, og navnlig ældre, behovet for mere belysning, flere overvågningskameraer eller, mere radikalt, nye naboer. Tryghed og utryghed er ikke et tema, man kan komme uden om, når man taler med beboere i Gadehavekvarteret. Alle er bevidste om, at kvarteret, og i særdeleshed Gadehavegård-bebyggelsen, har sine problemer med kriminalitet som hærværk, tyveri, indbrud, vold og hærværk. Politiets opgørelser over kriminalitet og utryghed og den efterfølgende medieomtale har været med til at understrege disse problemer. Igennem en konkret kortlægning sammen med børn og voksne bliver det tydeligt, hvilke specifikke steder beboerne føler sig utrygge, og hvilke veje de tager for at undgå utrygheden.

Stien i Gadehavegård og pladsen foran pizzeriaet, tunnellerne, området bag Gadevang og området ved stationen bliver typisk kategoriseret som utrygge steder. Mange hæfter sig ved den dårlige belysning flere steder i området og navnlig på stierne og i tunnellerne. Man hæfter sig endvidere ved, at Gadehavekvarteret - og ikke mindst Gadehavegård generelt er ramt af hærværk, ulovlig knallertkørsel på stierne og småkriminalitet som fx tyveri og hashhandel. Endvidere føler mange sig forulempet af tilråb fra grupper af unge.

Beboerne fortæller om forskellige situationer og steder, som har gjort dem utrygge, og typisk herfor er:

- En mand i fyrrerne af pakistansk afstamning fra Gadehavegård fortæller, at det er lidt ubehageligt at gå på stien, når det er mørkt, fordi han ikke kan se, hvem der kommer imod ham.
- En kvinde på 17 år fortæller, at der er mange, som undgår at bruge tunnellen ved pizzeriaet, fordi de siger, at der er en, som blev voldtaget dernede.
- En anden kvinde på 18 år fortæller, at buskene omkring stierne gør hende utryg, når det er mørkt, fordi hun ikke kan se, om der er nogen, som sidder inde i dem.

- To mænd på 62 og 65 fra Hallandsparken er bange for, at hashsalget og dermed kriminaliteten kommer nærmere deres bopæl.
- En mand på 18 år af ikke-vestlig oprindelse fra Gadehavegård efterspørger lys, der tænder i området foran opgangene, så man kan se, hvad der sker, fx hvis der er en, der er ved at blive overfaldet.
- En mand på 17 år fra Gadehavegård fremhæver, at der mangler lys på stien og ved tunnelen ved Netto, fordi det er den tunnel, folk bruger mest. Han vil også gerne have lys ved tunnelen og ved stien mod pizzeriaet, og han begrundet det med, at det er der, de der "kriminelle typer" hænger ud. De bruger pizzeriaet om aftenen, og da er der mange, som kommer fra arbejde og skal i Netto.

Der er ingen tvivl om, at Gadehavekvarteret og især Gadehavegård har sine problemer med både 'rigtig' kriminalitet, småkriminalitet og utryghedsskabende adfærd. Der er næppe heller tvivl om – ved vi også fra andre undersøgelser i området – at der cirkulerer flere historier og flere rygter i både kvarteret og i Gadehavegård om, hvor galt det står til med kriminalitet og utryghed, end der er statistisk belæg for. Der lægges mere til, end der trækkes fra. Historier og rygter om kriminalitet og utryghed dramatiseres.

For nogle beboere er kvarteret utrygt, for andre er det overhovedet ikke utrygt. Beboerne er i forskelligt omfang modtagelige for realiteterne og historier og rygter, og de har forskellige strategier til at imødegå det, som de møder på deres vej. Ud over at der må arbejdes med at begrænse og fjerne kriminaliteten og med kriminalpræventive tiltag, peger undersøgelsen også på nødvendigheden af at skabe et større kendskab til de reelle forhold i området, hvis man vil imødegå unødigt utryghed i kvarteret.

I dag tackler nogle beboere deres utryghed ved at undgå de steder, hvor de er utrygge. De går fx over gaden i stedet for igennem tunnelen, de går omveje eller krydser boligafsnittene på omstændelige måder i stedet for at gå på stierne. Andre beboere tager tilløb og puster sig op for at gå gennem et område, eller de lader, som de taler i telefon. Andre igen går meget lidt ud eller kun ud i følgeskab med andre, og mange sætter farten op, når møder grupper af unge. Andre igen forsøger at skabe kontakt til grupperne af unge ved at smile, hilse og kommentere.

Uanset måder og strategier i forhold til utryghed, vil et større kendskab til de øvrige beboere, de andre sociale grupper og kulturelle måder at indrette sig og færdes på, kunne afhjælpe megen utryghed. Hvad der af nogle anses som meningsfuld adfærd i det offentlige rum, anses som meningsløs og måske endda hensynsløs opførsel af andre. Flere beboere, især i Gadehavegård, er uden arbejde, nogle har psykiske lidelser, alkoholmisbrug eller andre problemer. Vilkår, der gør, at hverdagen for beboerne i kvarteret er meget forskellig og kan give anledning til mange misforståelser.

- En kvinde fra Gadehavegård fortæller, at det går hende på, at hun hele tiden skal tænke over, om hendes sommerpåkledning vil provokere de tildækkede kvinder i området.
- En kvinde på 78 fortæller, at det er kommunens skyld, at der er så mange forskellige identiteter i de almene boliger. "Vi [danskere] bliver en minoritet. Snart er det os, der skal integreres."

KONKRETE BEBOERFORSLAG:

- **BEDRE BELYSNING**
- **BEDRE UDENDØRSAREALER**
- **INFORMATION OM, HVAD DER FOREGÅR I KVARTERET**
- **INFORMATION OM DE ANDRE BEBYGGELSER I KVARTERET**
- **KOMMUNIKATION AF "DE GODE HISTORIER" FRA KVARTERET**
- **ÅBN OMRÅDET FOR ANDRE I HØJE-TAASTRUP.**

23

24

HAKKEMOSEN

- Det er lidt utrygt fordi jeg ikke syntes der så hyggeligt
- Hakkemosen er fin nok. Der er natur og ikke så mange problemer.

OLUFSBORG

- Her er beboerne altid in
- De har en swimmingpoo
- den ikke
- De ældre er mere hjemm
- lejligheder og de unge e

19

18

17

HALLANDSPARKEN

- Her er folk ude i deres haver omringet af hække.
- Når man kender de fleste føler man sig tryk i Hallandsparken
- Der er meget roligt i Hallandsparken

22

21

20

16

SKOLEN

- Man kender de fleste og føler sig tilpas
- Skolen, biblioteket og klubben er tryk f
- jeg bruger det.
- Skolen er meget forbedret.
- Her mødes jeg med mine venner

25

26

27

28

STATIONEN

- Man føler sig ikke så tryk her bla
- fremmede
- Her sælger/tager folk stoffer
- Der er mange problemer og poli
- Farligt fordi der er fremmede

1

2

3

I BØRNEHØJDE KAN UTRYGHEDEN I KVARTERET UDTRYKkes SÅLEDES:

udenfor
øl, men de bruger

ne i deres
er hele tiden

OLDBANEN
er er der mange unge

fordi

ndt

ti

GADEHAVEGÅRD

- I Gadehavegård er der meget uro og larm
- Her er der mange unge udenfor. De ældre er indenfor eller i beboerhuset
- Menneskerne er meget udenfor

GADEHAVEGÅRD

- Her sker der mange farlige ting
- Jeg bor her i Gadehavegård og kender alle. I Gadevang kender jeg ikke så mange.
- Vi er altid ude og vi kender alle.
- I Gadehavegård føler man sig utryk blandt problemer og folk man ikke kender.

PIZZARIAET

- Her kommer der unge. Her føler jeg mig ikke.

GADEVANG

- I Gadevang er der meget stille
- Her er der folk udenfor en gang i mellem.
- Jeg bor her og her føler jeg mig hjemme. Jeg kender nogle, men ikke alle.

4. MANGE OMRÅDER, ÉT KVARTER: BEHOVET FOR IDENTITET

Gadehavekvarteret omkranser fem bebyggelser og til en vis grad naturområdet Hakkemosen. Kvarteret er således mere end blot Gadehavegård, som mange spontant vil se som identisk med Gadehavekvarteret.

En problematik i relation til områdefornyelsen er således, at mange beboere ikke har en forståelse af kvarteret som værende ét kvarter. Kvarteret har en i bedste fald sløret identitet, som ydermere forstærkes af, at der er tale om fire ejerforeninger og en lejerforening (Gadehavegård). De forskellige lejer- og ejerforeninger koncentrerer sig hver især om deres egne beboeres interesser. Gadehavegårdsvej løber som en bred afgrænsning igennem kvarteret, og der er ingen form for centrum mellem bebyggelserne på nuværende tidspunkt.

Adspurgt om hvordan de opfatter deres lokalmiljø vidner beboernes udsagn om, at de opfatter bebyggelserne som meget adskilte både fysisk og socialt.

- En midaldrende mand fra Hallandsparken fortæller, at Hallandsparken altid har været et attraktivt område med sin egen historie. Det er betydeligt anderledes end de sociale boligblokke i Gadehavegård. Måden man løser konflikter på i Hallandsparken, er ved at snakke om dem stille og roligt.
- En mand på 68 år fra Gadevang fortæller, at han ikke ønsker mere fællesskab på tværs af kvarteret, fordi der ikke alle steder er samme tone og måde at være på.
- En midaldrende kvinde fra Gadehavegård fortæller, at bebyggelserne er meget adskilte. De kommer ikke i hinandens gårde. Hun kommer aldrig i Hallandsparken, for det er jo deres territorium. Hun går somme tider igennem med sin hund og tænker tit. Bare der ikke er nogen, som opdager, at jeg kommer ovre fra "den anden side". Hun påpeger, at "dem i Hallandsparken" ikke siger noget til det, men at bebyggelserne er meget adskilte. Hun ser ikke områderne som ét kvarter på nuværende tidspunkt, men har hørt rygter om, at der er ved at blive arrangeret en fælles sommerfest, og det glæder hun sig til.
- En midaldrende mand fra Hallandsparken fortæller, at det jo er en ejerforening, og hvis der bliver ødelagt noget, så er det beboerne selv, der skal betale. Derfor får de unge besøgende at vide, at de skal opføre sig ordentligt, hvis de vil være der.
- En midaldrende mand fra Olufsborg fortæller, at han da godt kunne se fordelene ved, at man flyttede Gadehavegård hen på den anden side af motorvejen og gav dem deres egen Netto. Det ville måske endda gøre, at hans lejlighed blev 3-400.000 mere værd. Men han kan også godt se fordelene i, at man blander folk. Han synes bare, at Høje-Taastrup har tre belastede områder, der skulle spredes ud over flere byer.
- En mand fra Margretheparken fortæller, at han kun bruger stationen i kvarteret. Hvis der kom andre aktiviteter i området, ville han muligvis bruge kvarteret mere, fx en cykelsti eller noget fællesspisning i et fælles beboerhus. Han synes også, at det kunne være spændende at blive inviteret til sommerfest.
- En kvinde fra Gadehavegård fortæller, at man på nuværende tidspunkt ikke kan kalde kvarteret ét samlet kvarter. Når der kommer nye privat-skilte op, så bliver hun ret provokeret. Især fordi de andre bebyggelser gerne vil bruge Gadehavegårds faciliteter, legepladser og hundeearealer.

De fleste i Gadehavekvarterets forskellige bebyggelser har en nogenlunde forståelse af, hvor det boligområde, som de bor i slutter, og hvor et andet boligområde begynder. Hvad der er fraværende er en forståelse af Gadehavekvarteret som ét kvarter.

Området fremstår i dag uden noget tydeligt markeret fysisk eller socialt centrum. Der er ingen forståelse af, at de forskellige bebyggelser har noget til fælles. Områdets fællesnævner er alene Gadehavegårdsvej, placeringen tæt på stationen, Gadehaveskolen og biblioteket.

Ønsker man således med områdefornyelsen at skabe et kvarter med en relativ fælles ramme og identitet, vil der være behov for at skabe flere og mere markante fællesnævner. Ligeledes som nogle beboere har foreslået, et fysisk og social centrum i kvarteret, som kunne være et fælles beboer- eller kulturhus, der kunne benyttes af alle i kvarteret.

Gadehavegårds beboerhus ligger i dag placeret i et fjernt hjørne af kvarteret, og der er ingen skilte i kvarteret, der viser vej dertil, eller informationer til resten af kvarteret om de muligheder, som det rummer. Dette forhold har flere anført som problematisk.

NUVÆRENDE PLACERING AF BEBOERHUS OG BIBLIOTEK

Der er, ifølge flere beboere, et stort behov for, at områdefornyelsen får skabt et "naturligt" både socialt og fysisk, måske endog symbolsk, centrum der kan give en branding af kvarteret.

KONKRETE BEBOERFORSLAG:

- **FÆLLESARRANGEMENTER**
- **PLAKATSØJLER MED NYHEDER OG ARRANGEMENTER**
- **MØDESTEDER PÅ STIERNE**
- **STØRRE KENDSKAB TIL DE ANDRE BEBYGGELSER I KVARTERET**
- **NYHEDSBLAD FOR HELE KVARTERET**
- **AMBASSADØR FOR HVER BEBYGGELSE, SOM MØDES MED JÆVNE MELLEMRUM.**

KVARTERETS RESSOURCER

I forbindelse med undersøgelsen af de problemstillinger, som borgerne i kvarteret oplever, og de ønsker, som de tilkendegiver i relation til en områdefornyelse, er det vigtigt også at se på de ressourcer for forandring, som kvarterets beboere besidder.

Der er betydelige forskelle mellem beboerne, når det kommer til den tid, de tilbringer i kvarteret, og det liv, som de lever her. Nogle beboere bruger al deres fritid i kvarteret, andre bruger al fritiden uden for kvarteret. Nogle ønsker at bibeholde traditionerne, imens andre er engagerede i kvarterets udvikling og fornyelse. Nogle er følelsesmæssigt tilknyttet til deres hjem og boligområde og ønsker at blive boende i den samme lejlighed hele deres liv, mens andre bruger hjemmet som et sted, hvor de kan lade op til at mødes med venner og bekendte uden for hjemmet. Nogle beboere tænker på at flytte fra kvarteret hurtigst muligt, men udnytter områdets muligheder, imens de nu er der, andre vil slet ikke bruge kvarterets muligheder og opholder sig kun i deres lejlighed. Nogle vil gerne mødes og arrangere fælles arrangementer, andre vil blot gerne være i fred.

Selv om der går et skel mellem ejerboliger og lejerboliger, når det gælder ovenævnte og visse øvrige forhold, er der dog kun tale om et begrænset og noget udvisket skel. I mange henseender er det ikke muligt at trække en klar grænse mellem forskellige opfattelser og brug af boligområdet og kvarteret og ønskerne til kvarterets fremtid.

Ser man derfor på tværs af bebyggelserne synes det muligt at udskille fire hoved- eller idealtyper af beboere, som man kunne benævne "de fleksible", "de loyale", "de udviklende" og "de eftertænksomme" med en understregning af, at der netop er forenklede kategorier.

DE FLEKSIBLE er beboere, som ikke stiller de store krav til boligområde og kvarter, og som bruger meget af deres tid uden for kvarteret. De bliver ikke nødvendigvis boende i kvarteret særligt længe. Fællesaktiviteterne betyder ikke så meget for denne gruppe. En midaldrende kvinde fra Gadehavegård udtaler fx:

Jeg er på arbejdet, og har ikke relation til kvarteret om dagen. Mine børn er store nu og gider derfor ikke gå til fx julefest. Men da de var yngre, var det hyggeligt, og det var godt, at de fik kendskab til arrangementerne.

DE LOYALE er med til at opretholde traditionerne i kvarteret og et fælleskab. De opfatter fællesområderne som deres og føler ansvar for at de vedligeholdes. En mand i midten af fyrrerne, som bor i Olufsborg, formulerer det således:

Jeg går på arbejde og passer mine ting, kommer hjem og ser lidt fjernsyn. Ellers bruger jeg min fritid aktivt i kvarteret ved at vedligeholde alt muligt.

DE UDVIKLENDE vil gerne være med til at finde nye løsninger for kvarteret. De bruger gerne al deres fritid på at skabe 'de bedste' muligheder for kvarteret, men de har ikke nødvendigvis en længerevarende tilknytning til området. Som et yngre par fra Gadevang siger:

Vi bruger udearealerne i Gadevang rigtig meget, fordi vi har fire børn tilsammen, og de bruger legepladserne i Gadehavegård, Hakkemosen og skoven ved Albertslund. Vi ønsker ikke at blive i kvarteret, fordi det ligger for tæt på Gadehavegård, og fordi der er nogen, der har svært ved at indrette sig under de regler, der er i Danmark.

DE EFTERTÆNKSOMME lægger vægt på traditionerne, men vil ikke ud i konflikter med naboerne. For dem er hjemmet og reglerne i kvarteret vigtige. Fx siger en midaldrende kvinde fra Gadehavegård:

Mine forventninger til mit hjem er, at jeg vil føle mig godt tilpas i min bolig, og at der ikke er problemer i området. Jeg føler mig godt tilpas i min bolig, men ikke i området, fordi der er ballade en gang imellem og en del hærværk. Det irriterer mig, at folk ikke opfører sig ordentligt.

I forhold til områdefornyelsesprocessen og den fortsatte beboerinddragelse kan det være en hjælp at have for øje, at kvarteret rummer forskellige beboertyper.

DE FLEKSIBLE beskæftiger sig ikke så meget med fællesskabet og traditionerne i området, men klager ikke over ændringer. Det, de reagerer mest på, er begrænsning af deres frihed, eller hvis området ikke er vedligeholdt.

DE LOYALE kan forventes at holde igen over for store ændringer meget hurtigt. De forbinder kvarteret med historien i området. De kan protestere imod ændringer, fordi områdets "sjæl" og historie ikke fremhæves og respekteres i formuleringen af nye projekter. De loyale bruger meget tid og energi på at løse problemerne i en bebyggelse ordentligt, og deres vedholdenhed og engagement betyder, at de ofte er medlem af fx foreninger. De følger tingene til dørs og vil forsvare det, de står for.

DE UDVIKLENDE har generelt et ønske om, at regler i et område skal passe til de nuværende beboere og deres behov og ikke til hvordan man levede for 20 år siden. De vil typisk gerne se forandringer ske hurtigt og involverer sig gerne i forskellige former for arbejde med området.

DE EFTERTÆNKSOMME er sjældent på banen i udviklingsfasen, men til dels i slutningen af udviklingsfasen, inden tingene skal implementeres. De er ofte med i fornyelsesprocesser ved at bakke om de loyales argumenter om at bevare traditioner.

Det må forventes, at beboerne vil gå til områdefornyelsen forskelligt, men at en proces der fortløbende er åben og inddragende og som respekterer de forskellige bebyggelses historie og traditioner - hvor utydelige de end kan forekomme udefrakommende - vil have større chancer for succes.

KONKLUSION: BEBOERNES ØNSKER

Når man lytter til beboernes fortællinger om deres hverdagsliv i nærmiljøet og de ønsker, som de nærer til en udvikling af deres boligområde og hele kvarteret, bliver det tydeligt, at der nok er tale om forskellige beboertyper, men samtidig er der generelt set tale om relativt ensartede ønsker.

Ønskerne er: flere mødesteder, flere muligheder for udfoldelse, mere tryghed og at kvarteret får en samlande positiv identitet. Der gives, som det fremgår, nuancer i disse ønsker, og der gives hensyn der skal tages. Men der er i kvarteret en generel forståelse for nye tiltag og en villighed til at deltage og bidrage til deres gennemførelse. Der er også modstand, og der er uforståenhed, men set som helhed er kvarterets beboere konstruktive i deres tilgang og kritiske spørgen.

Der er herudover en vigtig konklusion at drage i forbindelse med undersøgelsen i Gadehavekvarteret: Alder synes at være et vigtigt parameter for ens tilgang og ønsker til kvarteret. Der synes således at være stor overensstemmelse på tværs af bebyggelserne mellem især henholdsvis børns og ældres ønsker.

For at opholde sig mere på kvarterets udendørsarealer ønsker aldersgruppen +65 generelt mere tryghed, overvågning, bedre belysning og flere mødesteder.

Aldersgruppen 35-64 år ønsker også mere tryghed og flere mødesteder, men desuden idræts- og bevægelsesmuligheder for både børn og voksne.

De resterende to aldersgrupper op til 17 år og 17-34 år ønsker idræts- og bevægelsesmuligheder, flere legepladser og mødesteder og bedre muligheder for at anvende områdets naturlige friluftarealer.

Og som allerede understreget: For at skabe bedre kendskab til hinanden, bedre naborelationer og fællesskaber, efterspørger alle aldersgrupper mere foreningsliv, bedre beboerhuse og flere sociale aktiviteter. De ønsker endvidere flere aktiviteter og mødesteder på udendørsarealerne, og de ønsker tryghed i området og en kerne at være fælles om, noget, der er fælles for hele kvarteret. Kunsten bliver både at fastholde lokalsamfundet værdier og tryghed og samtidig skabe plads til dét, som er større end det lokale, og som kan binde kvarteret og de mange forskellige sociale grupper og kulturer sammen på en for alle identitetskabende måde.

HVAD SKAL DER TIL FOR AT DU VIL BRUGE UDENDØRSAREALERNE?

"Jeg flytter pga. utryghed"

"Mere overvågning ved stationen"

- FLERE MØDESTEDER
- MERE OVERVÅGNING
- NY BELYSNING
- IDRÆTS- OG BEVÆGELSESMULIGHEDER

"Noget godt for GHG. Her er meget tyveri"

"Minigolf i Hakemosen, træer, udendørsaktiviteter, bevar dyrelivet"

"Færre knallerter og stier med bumb"

"Købmand eller kiosk"

"Mere tryghed til børnene. Jeg søger væk pga. utryghed"

"Pool, sandkasse, og aktivitetbane til hundene"

- IDRÆTS- OG BEVÆGELSESMULIGHEDER
- NYE LEGEPLADSER
- FLERE MØDESTEDER
- NYE HUNDEAREALER

"Gøre folk mere trygge"

- IDRÆTS- OG BEVÆGELSESMULIGHEDER
- MERE OVERVÅGNING
- FLERE MØDESTEDER
- NY BELYSNING

"Sikkerhed generelt"

"Der er mange mørke områder"

"Udendørs træningsmuligheder"

"Der mangler noget. Jeg ved ikke hvad"

- IDRÆTS- OG BEVÆGELSESMULIGHEDER
- NYE LEGEPLADSER
- FLERE MØDESTEDER
- BEDRE STIER

"Svømmehal og legeplads for små og store børn"

"Lys på boldbanen"

"Svømmehal og klub for alle"

HVAD VIL SKABE BEDRE NABORELATIONER?

